

TISTR
จดหมายข่าว
NEWSLETTER

ปีที่ 26 ฉบับที่ 11/พฤศจิกายน 2566

- 10 เทคโนโลยีการเกษตร...
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดกาฬสินธุ์
- เคี่ยมคะนอง...ไม้เศรษฐกิจในป่าสะแกราชที่ใกล้สูญพันธุ์

บทบรรณาธิการ

1

แหล่งสวนชีวมลพิษ
สะแกกราช

8

ข่าวประชาสัมพันธ์

2-3

สถานีวิจัยลำตะคอง

9

สเก็ปปพิเศษ

4-6

สาระวิทย์

10

TISTR &
Net Zero Emission

7

วิทย์สนุกรอบตัว

11

บทบรรณาธิการ
Editor Talk

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ...ผลงานการพัฒนาเชิงพื้นที่โดย วว. และพันธมิตร ณ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งนำเสนอในคอนเสิร์ตสเก็ปปพิเศษฉบับนี้เป็นที่ประจักษ์และพร้อมเป็นโมเดลต้นแบบขับเคลื่อนไปยังพื้นที่อื่นๆ นับเป็นบริบทการดำเนินงานที่ วว. ภาคภูมิใจอีกวาระหนึ่งในฐานะหน่วยงานวิจัยและพัฒนาของประเทศ

ที่ปรึกษา

ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต
ดร.ไศรดา วัลภา
ดร.ประทีป วงศ์บัณฑิต
ดร.จิตรา ชัยวิมล
ดร.พัชรา มณีสินธุ์
ดร.อากาศกร สุปัญญา
นางปรียะดา วิสุทธิแพทย

บรรณาธิการ

น.ส.ปัทมา ลือเลิศมงคล

กองบรรณาธิการ

น.ส.วรรณรัตน์ วุฒิสาร
นางจันทนา เนียมวงษ์
น.ส.กัลยา จงรัตนชูชัย

ฝ่ายภาพ

นายณรงค์เดช วงษ์สะอาด
น.ส.ขวัญใจ มีนัสสัย
น.ส.ปิยะวรรณ บุญม่วง

ฝ่ายศิลป์

นายปุ่นณภพ โฟฒิน
น.ส.ศศิกานต์ แดงเสร็จ
น.ส.จุฑารัช สนมอม

สำนักงาน

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.)
เทคโนโลยีธานี 35 หมู่ 3 ต.คลองห้า
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12120

- ☎ โทร. 0 2577 9047-51
- ☎ โทรสาร 0 2577 9009, 0 2577 9362
- ☎ Call center : 0 2577 9000
- ✉ E-mail : pr@tistr.or.th
- 🌐 www.tistr.or.th
- 📘 facebook.com/tistr.or.th
- 🗣️ Line @tistr
- 📷 IG tistr_ig
- 📺 TikTok/YouTube @tistr2506

วัตถุประสงค์

เพื่อเผยแพร่ กิจกรรม ผลงาน
และบทความ วว. ที่เป็นประโยชน์
ต่อสาธารณชน

กองบรรณาธิการ

ข่าวประชาสัมพันธ์

วว. จับมือพันธมิตรนครราชสีมา
บริหารจัดการพัฒนาพื้นที่ให้ยั่งยืนด้วย วทน.

นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) มอบหมายให้ นางสาวสุชาดา แทนทรัพย์ เลขานุการ รมว.อว. เป็นประธานในพิธีบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางด้านการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี ระหว่าง ดร.ชุตินา อี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) รศ.ดร.อดิศร เนาวนนท์ รักษา-ราชการแทนอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และรศ. ดร.โฆษิต ศรีภูธร อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน มีระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี โอกาสนี้ ดร.ไตรดา วัลภา รองผู้อำนวยการวิจัยและพัฒนาด้านอุตสาหกรรมชีวภาพ วว. เป็นผู้แทนกล่าวต้อนรับ และ ดร.อาภากร สุปัญญา รองผู้อำนวยการยุทธศาสตร์และจัดนวัตกรรม วว. กล่าวถึงวัตถุประสงค์ในการร่วมมือเพื่อการพัฒนาพื้นที่และการศึกษาดูด้วยองค์ความรู้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ก้าวสู่การเติบโตที่ยั่งยืนในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2566 ณ สถาบันวิจัยลุ่มน้ำนครราชสีมา

ข่าวประชาสัมพันธ์

วว.หารือคณะผู้แทนซาอุดีอาระเบีย
ในความร่วมมือพัฒนาระบบราง/ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง

ดร.พัชตรา มณีสินธุ์ รองผู้อำนวยการอุตสาหกรรมสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) พร้อมด้วย ดร.อาณัติ หาททรัพย์ ผอ.ศูนย์ทดสอบมาตรฐานระบบขนส่งทางราง (ศทร.) คณะนักวิชาการ ศทร. ดร.บุญณนิตา โสดา ผอ.กองวิเทศสัมพันธ์ และนางสาวมณีนรัตน์ จิตตุลาภา ผู้จัดการ ศูนย์บริการนวัตกรรมเครื่องสำอางแบบครบวงจร (ICOS) ในสังกัด ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมผลิตภัณฑ์สมุนไพร วว. ร่วมให้การต้อนรับ Ms. Hala Halawani, GM of Education Sector Development (Acting), Royal Commission for Riyadh City และ Dr.Hesham Adnan M Malak, Dean of the Institute of Innovation and Entrepreneurship, Umm al-Qura University ผู้แทน จากประเทศซาอุดีอาระเบีย พร้อมคณะ ในโอกาสเดินทางเยือนประเทศไทย

โดยได้หารือถึงแนวทางและโอกาสความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในการพัฒนาระบบรางและการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง นอกจากนี้คณะผู้แทนฯ ยังได้เยี่ยมชมห้องปฏิบัติการ ศทร. ซึ่งมีศักยภาพในการสนับสนุนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านระบบราง การฝึก

อบรม และส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในส่วนวิศวกรรมระบบราง และได้เยี่ยมชม ICOS ที่ให้บริการด้านการผลิตเครื่องสำอางแก่ผู้ประกอบการรายย่อย เพื่อต่อยอดงานวิจัยสู่เชิงพาณิชย์ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2566 ณ วว. เทคโนโลยี คลองห้า

10 เทคโนโลยีการเกษตร
ขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดกาฬสินธุ์
ผลการพินิจกำลังดำเนินงานของ วว.-วช.-บพท.

60 ปี วว. ก้าวต่อไปสู่งานวิจัยและพัฒนา เพื่อชุมชนและท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

10 ทิศทางเทคโนโลยี

- เทคโนโลยีการฉีดจ่ายฝัก
- เทคโนโลยีผลิตไม้ออกและเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
- เทคโนโลยีผลิตเสริม Selenium
- เทคโนโลยี Edible flower
- เกษตรมูลค่าสูง
- เกษตรปลอดภัย
- เทคโนโลยี hydroponic
- เทคโนโลยีการผลิตชีวภัณฑ์ชุมชน
- เกษตรลดต้นทุน
- เทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยคุณภาพสูง
- พัฒนาคนสู่ธุรกิจ
- เทคโนโลยีผลิตหีดเชิงการค้า
- เทคโนโลยีผลิตผักเชิงการค้า
- เทคโนโลยีการผลิตไม้ออกเชิงการค้า

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ภายใต้การขับเคลื่อนนโยบายโดย นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. มุ่งแก้ไข ปัญหาความยากจน พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.)

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) พร้อมหน่วยงานพันธมิตร ได้แก่ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว สำเร็จเป็นรูปธรรมในการขับเคลื่อนเชิงพื้นที่ โดยนำ 10 เทคโนโลยีการเกษตรที่วิจัยและพัฒนา ร่วมกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ไปพัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา ผู้ประกอบการและเกษตรกร ภายใต้โครงการแก้ไขปัญหา

ความยากจน สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เกษตรกร 60 ราย พร้อมพัฒนาหลักสูตรการเกษตร Quick win เพื่อพัฒนาบุคลากรสู่การเกษตรอุตสาหกรรม ได้แก่ Young smart famer, Agri business และจัดการเรียนการสอนในรูปแบบ Non-degree

โดย 10 เทคโนโลยีด้านการเกษตร ที่ได้นำไปพัฒนาศักยภาพของ นักเรียน นักศึกษา ผู้ประกอบการ และเกษตรกร ประกอบด้วย

1) เทคโนโลยีเกษตรมูลค่าสูง จำนวน 4 เทคโนโลยี ได้แก่ 1.เทคโนโลยีดอกไม้กินได้ (Edible flower) 2.เทคโนโลยีไม้ดอกไม้ประดับและการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ 3.เทคโนโลยีหีดเสริม Selenium และ 4.เทคโนโลยีการยืดอายุผักและเห็ด เพื่อเป็นทางเลือกใหม่ให้เกษตรกร ลดความเสี่ยงจากราคา

ผลผลิตที่ผันผวนตามราคาตลาดโลก (ข้าวและมันสำปะหลัง) และเป็นอาชีพเสริมเพื่อเสริมอาชีพหลักให้กับเกษตรกร

2) เทคโนโลยีเกษตรปลอดภัย จำนวน 2 เทคโนโลยี ได้แก่ 1.เทคโนโลยี Hydroponic และ 2. เทคโนโลยีชีวภัณฑ์ มุ่งให้เกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่แล้วมีทักษะเพิ่มขึ้น (Reskill & Upskill) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการของตลาดที่เพิ่มมากขึ้น

3) เทคโนโลยีเกษตรลดต้นทุน จำนวน 4 เทคโนโลยี ได้แก่ เทคโนโลยีการผลิตปุ๋ยคุณภาพสูง ซึ่งปุ๋ยถือเป็นต้นทุนหลักในการทำเกษตร โดยให้เกษตรกรรู้จักการผลิตปุ๋ยใช้เอง และมีต้นทุนการผลิตลดลง พร้อมทั้งพัฒนาหลักสูตรด้านการเกษตรที่ถือว่าเป็นงาน Quick win เพื่อพัฒนาบุคลากร

ด้านการเกษตรสู่การเกษตรอุตสาหกรรม ได้แก่ Young smart famer, ผู้ประกอบการในธุรกิจการเกษตร Agri business นักพัฒนาชุมชน ให้มีองค์ความรู้เชิงลึกและทักษะด้านการเกษตร เพื่อนำความรู้ไปส่งเสริมและขยายผล

ประกอบด้วยหลักสูตร เทคโนโลยีการผลิตไม้ดอก-ไม้ประดับ เทคโนโลยีการผลิตผัก และเทคโนโลยีการผลิตเห็ดเชิงการค้า โดยจัดการเรียนการสอนในรูปแบบแบบ Non-degree การฝึกทำงาน พร้อมฝึกทักษะ ซึ่ง วว. ได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงาน แล้วมอบเทคโนโลยีให้มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ นำไปขยายผลและปรับการดำเนินงานไปตามบริบทของเกษตรกรและพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยผ่านการทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่ รวมทั้งหน่วยงานเครือข่าย ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานให้ทุน (Funding agency) และหน่วยงาน function ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อให้เป็นเทคโนโลยีพร้อมใช้และพร้อมสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ใช้และพื้นที่ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์หลักในการดำเนินงานของกระทรวง อว.

ดร.ชุติมา เอี่ยมโชติชวลิต ผู้ว่าการ วว. กล่าวถึงภารกิจหลักที่สำคัญของ วว. ซึ่งเป็นธงอันนำมาซึ่งการดำเนิน

งานดังกล่าวให้สำเร็จคือ การวิจัย พัฒนา และบูรณาการด้านวทน. เพื่อสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มให้กับเศรษฐกิจประเทศบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพ ตอบสนองการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้งการถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม สู่ภาคอุตสาหกรรมและวิสาหกิจชุมชน ผลักดันให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สำคัญในการดำเนินงานของ วว. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยเฉพาะส่วนภูมิภาคซึ่งถือเป็นโอกาสและหัวใจของประเทศในปัจจุบัน

“ วว. นำยุทธศาสตร์การใช้ประโยชน์ของ วทน. เข้าไปสนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจฐานรากจากทรัพยากรท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วม ตอบสนองวิถีชีวิตในอนาคต (Inclusive Growth & Wellness) และรักษาทรัพยากร เพื่อส่งต่อให้คนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์ต่อไปตามแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืน (Sustainable development) วว. ในฐานะผู้ผลิตเทคโนโลยีของประเทศ มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาบนฐานทรัพยากรชีวภาพ เพื่อให้ทรัพยากรชีวภาพถูกยกระดับการใช้ประโยชน์ ได้รับการส่งต่อเพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน” **ผู้ว่าการ วว.** กล่าว

ผลการดำเนินงานโครงการแก่นของ วว. บพท. และมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรกรในโครงการได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้จำนวน 60 ราย ในพื้นที่ตำบลสงเปลือย อำเภอนามน ในกลุ่มของการพัฒนาปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีด้านการผลิตสารชีวภัณฑ์ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง การปรับปรุงดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช เห็ดเสริม selenium การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อดอกไม้ เป็นต้น

โดยมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ได้สร้างเครือข่ายพันธมิตรพื้นที่ในการดำเนินงาน ณ อำเภอนามน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนามน สำนักงานเกษตรอำเภอนามน และสนับสนุนการดำเนินงานด้านการตลาดโดย บริษัท สฤก จำกัด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นการเสริมรายได้ให้กับรายได้อีก (ได้แก่ การปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง)

นอกจากนี้ วว. ยังได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ในการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตรแก่น เพื่อเป็นพื้นที่เก็บองค์ความรู้ และ stock เชื้อ ให้กับเกษตรกร เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานและพัฒนาให้เป็นธุรกิจการเกษตรที่ยั่งยืนต่อไป

TISTR & Net Zero Emission

วว. /บริษัทเอนอร์จิสฯ มุ่งผลิตพลังงานทางเลือกจากคลื่นทะเล

ดร.ประทีป วงศ์บัณฑิต รองผู้ว่าการวิจัยและพัฒนา ด้านพัฒนาอย่างยั่งยืน สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) ลงนามความร่วมมือ “โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสำรวจข้อมูลพื้นที่ทางทะเลเพื่อการผลิตพลังงานทางเลือก” กับ **นางสาวชลลดา รัตนวงศา** กรรมการผู้จัดการ บริษัท เอนอร์จิส 42 จำกัด โดยมี **นายถาวร เสนเนียม** ประธานที่ปรึกษา บริษัท เอนอร์จิสฯ และ **ดร.สุวิทย์ อัจริยะเมต** ผู้อำนวยการ ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมหุ่นยนต์และเครื่องจักรกลอัตโนมัติ (ศนย.) เป็นสักขีพยาน โดยมีระยะเวลาความร่วมมือ 2 ปี

มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการดำเนินงานการใช้ประโยชน์จากองค์ความรู้และผลงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม (วทน.) ผ่านหน่วยงานของ วว. คือ ศนย. และศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมวัสดุ สู่การยกระดับการพัฒนาอย่างยั่งยืนในการตอบโจทย์ที่ท้าทายด้านพลังงาน รวมทั้งเสริมสร้างความรู้ความสามารถตลอดจนความชำนาญให้แก่บุคลากรตามนโยบายและทิศทางในการพัฒนาประเทศ ที่มุ่งหวังการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศด้วย วทน. พร้อมสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนแก่เศรษฐกิจและสังคมไทย เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2566 ณ ห้องรับรอง 1 ชั้น 8 อาคาร RD 1 วว. เทคโนโลยี คลองห้า จ.ปทุมธานี

Sakaerat Biosphere Reserve
 : แหล่งสงวนชีวมณฑลสะแกกราช

“ไม้เศรษฐกิจในป่าสะแกกราช” เป็นหนึ่งในดัชนีชี้วัดความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่แห่งนี้ นอกจากจะเป็นไม้มีค่าแล้วยังอยู่ในอันดับต้นๆ ของไม้ที่ใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งทุกๆ คนมีส่วนร่วมในการช่วยดูแลรักษาให้ไม้เหล่านี้เติบโต แข็งแรง ผ่านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม้ตัดไม้ทำลายป่า ไม้บุกรุกพื้นที่ป่า เป็นต้น

ไม้เศรษฐกิจในป่าสะแกกราช
เคี่ยมคะนอง
 White Meranti , Meranti Sutura
Shorea henryana Pierre
 DIPTEROCARPACAE

เคี่ยมคะนองเป็นไม้ที่ใกล้สูญพันธุ์ (EN) และเป็น “ไม้เศรษฐกิจของประเทศไทย” และยังเป็น 1 ใน 58 พันธุ์ไม้ที่นำมาใช้ค้าประกันธุรกิจ หรือใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินได้ในอนาคต ในพื้นที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกกราช พบได้ในป่าดิบแล้ง

ลักษณะเด่น
 เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ สูงราว 20-40 เมตร ลำต้นเปลาตรง เปลือกสีน้ำตาลแก่แตกเป็นร่อง ตามยาวลำต้น และมีน้ำยางใสๆ สีเหลืองข้นออกมา เปลือกในสีส้มหรือเหลืองอ่อน ทุ้มใบมีขอบขนานแกมรูปหอก โคนมนและปลายสอบเรียว ใบแก่ไม่มีขนหรือมีขนเล็กน้อย เส้นใบชัด ก้านใบมีขนนุ่ม ใบเดี่ยวรูปไข่แกมรูปหอกเรียงสลับกัน ผลเล็ก ปลายเป็นติ่งเรียวแหลม มีปีกยาว 3 ปีก ปีกสั้น 2 ปีก ก้านผลสั้นมาก

ประโยชน์
 เนื้อไม้มีความละเอียด แข็งแรง และทนทานสูง โดยเฉพาะใช้ทำของใช้ที่อยู่ในน้ำ เช่น เรือ หรือใช้ในการก่อสร้างที่ต้องการความแข็งแรงมาก เนื้อไม้ผสมยารักษาทางเลือดลม กษัย เปลือกต้นหะล้างบาดแผล เรือธง ดอกอยู่ในจำพวกกะเจี๋ย ร้อยแปด ใช้ผสมยาทิพย์โอสถ ยางใช้ผสมน้ำมันรักษาบาดแผล

ขยายพันธุ์
 การตอนกิ่งและการเพาะเมล็ด

ต้นกำเนิด
 มักพบในป่าดิบแล้งและดิบชื้น เป็นไม้ที่นิยมปลูกในสวนป่า พบในประเทศนี้ที่อยู่ในทิวเขายะลา เช่น

ลาว เวียดนาม พม่า กัมพูชา มาเลเซีย ไทย

อ้างอิง : กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, วารสารสมุนไพร
 www.chonburiindex.com และ www.kasettoday.com

Lamtakhong Research Station
 : สถานีวิจัยลำตะคอง

กิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์เกษตร สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (วว.) โดย สถานีวิจัยลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา เชิญชวนน้องๆ มาสนุกกับกิจกรรม “ค่ายวิทยาศาสตร์เกษตร” ภายใต้แนวคิด “เรียนรู้วิถีวิถีใกล้ชีวิตธรรมชาติ” เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัยแบบไม่รู้จักจบ ผ่านการสัมผัสธรรมชาติ ทั้งพรรณพืช เหล่าแมลง และบรรยากาศทิวทัศน์ที่สวยงามของเขื่อนลำตะคอง

ติดต่อสอบถามรายละเอียดกิจกรรมต่างๆ ได้ที่ โทร. 081 467 4214 (คุณศักดิ์มงคล) และติดต่อสอบถามรายละเอียดที่พักและลานกางเต็นท์ ได้ที่ โทร. 087 879 3330 (คุณอรุณวรรณ)

5 ACTIVITIES
 ฐานการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เกษตร

- 1 การทำคราฟท์โซดา จากสมุนไพรพื้นบ้าน
- 2 การทำผ้ามัดย้อม จากสีธรรมชาติ
- 3 การผลิตแท่งเพาะชำ จากวัสดุธรรมชาติ
- 4 Seed Ball เพื่อการปลูกป่า
- 5 เมล็ดพันธุ์มีชีวิต

Facebook : สถานีวิจัยลำตะคอง
 Ins : 081-467-4214 คุณศักดิ์มงคล

สถานีวิจัยลำตะคอง
 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ศูนย์เชี่ยวชาญนวัตกรรมพลังงานสะอาดและสิ่งแวดล้อม วว.

สาระ: วิทยาศาสตร์

โซลาร์เซลล์...
 พลังงานสะอาดเพื่อโลกสะอาด

โซลาร์เซลล์ เป็นสิ่งประดิษฐ์จากปรากฏการณ์ทางฟิสิกส์ที่เรียกว่า โฟโตโวลตาอิก (photovoltaic) คำว่า โฟโต (photo) เป็นภาษากรีกแปลว่า แสง ส่วนโวลตาอิก (voltaic) หมายถึง แรงดันไฟฟ้า ซึ่งได้มาจากชื่อของ อเลสซานโดร โวลตา (Alessandro Volta) นักฟิสิกส์ชาวอิตาลี เมื่อนำมารวมกันหมายความว่า

ปรากฏการณ์โฟโตโวลตาอิก คือ ปรากฏการณ์ที่ทำให้แสงกลายเป็นแรงดันไฟฟ้า

ทั้งนี้ปรากฏการณ์โฟโตโวลตาอิก ค้นพบครั้งแรกในปี ค.ศ.1839 โดย อเล็กซานเดร เอ็ดมันด์ เบคเคอเรล (Alexandre Edmond Becquerel) นักฟิสิกส์ชาวฝรั่งเศส อาจกล่าวได้ว่า เบคเคอเรล คือ บิดาของเซลล์รับแสงอาทิตย์ แต่กว่าที่ชื่อของปรากฏการณ์นี้จะได้รับการรับรอง เบคเคอเรลต้องรอถึงปี ค.ศ. 1849 ทว่าจากแนวคิดนั้นกว่าจะมีคนที่สามารถประดิษฐ์เซลล์รับแสงอาทิตย์ชิ้นแรกของโลกขึ้นมาได้ต้องรอถึงปี ค.ศ.1883 โดยนักประดิษฐ์ชาวอเมริกัน คือ **ชาร์ล ฟริตส์** (Charles Fritts) ได้นำแนวคิดนี้มาสร้างเซลล์รับแสงอาทิตย์ได้สำเร็จ โดยใช้สารกึ่งตัวนำที่ชื่อว่า เซเรเนียม เคลือบลงบนแผ่นทองคำ แต่ประสิทธิภาพที่ได้มีเพียง 1% เท่านั้น ทำให้เซลล์รับแสงอาทิตย์ของฟริตส์จึงยังต้องอยู่ในห้องทดลอง

จากนั้นมีนักประดิษฐ์และนักวิทยาศาสตร์อีกหลายต่อหลายคนพยายามต่อยอดแนวคิดและผลงานของเบคเคอเรล และฟริตส์ ไม่เว้นแม้แต่ อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ จนกระทั่งปี ค.ศ. 1954 ทีมงานผู้สามารถจากเบลแลบ (Bell Lab) สหรัฐอเมริกา ประกอบด้วย เจอร์ลด์ แอล เพียร์สัน (Gerald L. Pearson) แดริล เอ็ม แชปิน (Daryl M. Chapin) และกัลวิน เอส ฟูลเลอร์ (Calvin S. Fuller) ได้ค้นพบการนำลิเทียม-ซิลิกอน เข้ามาเป็นส่วนประกอบสำคัญในการสร้างเซลล์รับแสงอาทิตย์ และสามารถสร้างเซลล์รับแสงอาทิตย์ได้สำเร็จ โดยมีประสิทธิภาพ

6% ความสำเร็จในครั้งนั้นได้รับการประกาศให้โลกรับรู้ด้วยฝีมือของนิวยอร์กไทม์ หนังสือพิมพ์ยักษ์ใหญ่ของอเมริกันชน ต่อมาทีมงานได้จดสิทธิบัตรของผลงานนี้ในปี ค.ศ.1957 และในปีเดียวกันฮอปฟ์แมนอิเล็กทรอนิกส์สามารถผลิตเซลล์รับแสงอาทิตย์ที่มีประสิทธิภาพ 8% ได้เป็นผลสำเร็จ และสามารถผลิตเซลล์รับแสงอาทิตย์ออกจำหน่ายในเชิงพาณิชย์เป็นเจ้าแรกในปี ค.ศ. 1959 นับจากนั้นได้มีการต่อยอดและพัฒนาเซลล์รับแสงอาทิตย์อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยมีผู้ผลิตเซลล์รับแสงอาทิตย์ที่มีประสิทธิภาพสูงถึงกว่า 40% แล้ว แต่ราคายังสูงอยู่มากและเป็นการใช้งานในกิจการอวกาศเป็นหลัก สำหรับในเชิงพาณิชย์เซลล์รับแสงอาทิตย์ที่มีการใช้งานอย่างแพร่หลายในปัจจุบันมีประสิทธิภาพประมาณ 15%

ปัจจุบันโซลาร์เซลล์ที่ใช้อย่างแพร่หลายก็คือ เครื่องชาร์จแบตเตอรี่ โดยใช้แผงโซลาร์เซลล์แปลงพลังงานจากแสงอาทิตย์เป็นพลังงานไฟฟ้า แล้วนำไปใช้กับอุปกรณ์ไฟฟ้าต่างๆ หากหลีกเลี่ยงการใช้สามารถเก็บสะสมไว้ในแบตเตอรี่เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามที่ต้องการได้ ทั้งนี้แผงโซลาร์เซลล์ที่มีวัตต์สูงสามารถกำเนิดพลังงานไฟฟ้าชาร์จเก็บไว้ในแบตเตอรี่ สามารถใช้งานได้ทั้งกลางวันและกลางคืน โดยไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์เป็นไฟ DC 12V. และถ้าต้องการไฟ AC 220V. (ไฟบ้าน) เพียงใช้ตัวแปลงไฟฟ้าแปลงไฟจากแบตเตอรี่ เท่านั้นเราก็มีไฟฟ้า 220 โวลต์ไว้ใช้ได้ฟรีนานกว่า 25 ปี

วิทยาศาสตร์สุรนารี

หากถามว่าท่านชอบรับประทานข้าวนุ่มหรือข้าวแข็ง? คนส่วนใหญ่มักจะตอบว่าชอบข้าวนุ่มมากกว่า พร้อมให้เหตุผลเพิ่มเติม เช่น ทำให้เคี้ยวเพลิน ช่วยชูรสในการรับประทานอาหารมือนั้นๆ ให้อร่อยยิ่งขึ้น เป็นต้น มาทำความรู้จัก “ข้าวหอมมะลิ” ข้าวยอดนิยมของผู้บริโภคทั่วโลก เนื่องจากมีคุณสมบัติพิเศษเฉพาะตัว ดังนี้

วิทยาศาสตร์สุรนารี เรื่องน่ารู้ของข้าวหอมมะลิ www.facebook.com/witsanook

1 ข้าวหอมมะลิผลิตจากข้าวพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ 105 และ พันธุ์ กข15

รวมที่ **105** จาก **199** รวง กข ย่อมาจาก กรมการข้าว

2 มีพื้นที่เพาะปลูกมากถึง **15 ล้านไร่**

แหล่งเพาะปลูกที่สำคัญอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3 เม็ดเรียวยาว นุ่ม เพราะมีแป้งอะมิโลสต่ำ แป้งอะมิโลส 12-19%

ยังน้อย ยิ่งนุ่ม

4 ชื่อ ข้าวหอมมะลิ แต่ไม่มีกลิ่นมะลิ

สนับสนุนโดย สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ปลูกครั้งแรกที่ อ.บางกกล้า จ.ฉะเชิงเทรา

กลิ่นในข้าวหอมมะลิเกิดจากอะไร?

เกิดจากสาร 2-acetyl-1-pyrroline ในข้าว

สามารถได้กลิ่นแม้มีเพียง 0.06 ส่วน ใน ล้านล้านส่วนของอากาศ

โดยสารนี้ยังพบได้ใน ใบเตย ดอกข่ามะนาว ป๊อปคอร์น

ข้าว 100% หมายความว่าอะไร?

หมายความว่า เป็นข้าวเต็มเมล็ด 100% แต่ในความเป็นจริง ยอมให้มีข้าวหักปนได้บ้าง โดย

- = ข้าวเต็มเมล็ด = ข้าวหัก
- ข้าว 100% ปนได้ <4%
- ข้าว 5% ปนได้ <7%
- ข้าว 25% ปนได้ <28%

ในกรณีที่ไม่ใช่ 100% เลขนี้หมายถึง % ของข้าวหักที่ปนอยู่

TISTR

จดหมายข่าว

NEWSLETTER

Thailand Institute of Scientific and Technological Research

Driving your infinite success

[ทว./TISTR](https://www.tistr.or.th)

